

L. A. Koen, O. Kölbl (ed.)

PROCEEDINGS OF THE OEEPE WORKSHOP ON DATA QUALITY IN LAND INFORMATION SYSTEMS

Europska organizacija za eksperimentalna fotogrametrijska istraživanja (OEEPE) organizirala je **radni skup o kvaliteti podataka u zemljišnim informacijskim sustavima** koji je održan u Apeldornu, Nizozemska, od 6. do 9. rujna 1991. godine. Taj radni skup je zapravo nastavak skupa održanog u Lausannei 1987. o obnovi katastra zemljišta (Geod. list 1989, 10–12, 434).

U ovoj knjizi (OEEPE, Official Publication No. 28) objavljena su, na ukupno 244 stranice, 22 referata s tog skupa. Izdavač je IFAG Frankfurt, knjiga nosi oznaku ISSN 0257–0505, a cijena je knjizi 26 DEM.

Na skupu su razmatrane tri teme: struktura podataka, kvaliteta podataka i razmjena i standardizacija podataka.

U većini zemalja članica OEEPE-a u tijeku su intenzivni radovi na digitalizaciji katastarskih planova. U knjizi su objavljeni rezultati ankete o stanju u pojedinim državama i očekivana godina završetka digitalizacije. Austrija planira da čitav posao dovrši do 2000. godine, Francuska do 2015., Finska do 1997., Italija do 2005., Nizozemska do 2000. i Švicarska do 2030. godine. Koliko je to opsežan i skup posao vidljivo je iz podataka o stanju u Italiji. Čitavo područje Italije pokriveno je s 300 000 listova katastarskih planova, od čega je 80% u mjerilu 1:2000. Do sada je u digitalan oblik prevedeno 45 000 listova. Budući da se u mjesec dana digitalizira 2000 listova, tj. 200 000 ha s ukupno 500 000 parcela, planira se čitav posao dovršiti za deset godina. Pored toga, izmjerom treba obuhvatiti 3 000 000 ha za koje ne postoje dovoljno kvalitetni katastarski planovi. Ukupna cijena čitavog tog pohvata je tisuću bilijuna talijanskih lira. Osim u Italiji, opisano je stanje radova u Francuskoj, Nizozemskoj, Finskoj i Danskoj.

U ostalim referatima razmatrana je kvaliteta podataka, njihova razmjena i standardizacija.

Svima koje zanima navedena problematika knjiga pruža obilje korisnih informacija.

Nedjeljko Frančula

NOVI PLAN GRADA SPLITA

Rođeni sam Splićanin. Već više od 30 godina živim u Kanadi. Potkraj prošle 1993. godine, o Božiću, dospio mi je u ruke primjerak najnovijeg plana grada Splita kojemu sam se veoma obradovao. Ljepšu i dražu čestitku za Božić i Novu godinu iz moga rodnog kraja, nisam mogao dobiti ni poželjeti.

Dok sam bio mlađi, profesionalno sam se bavio kartografijom. Pasionirani san ljubitelj zemljopisnih karata i planova. Skupio sam lijepu kolekciju američkih i europskih zemljovida gradova. Sretan sam što u nju mogu uvrstiti i ovaj najnoviji plan moga dragog Splita koji je, po mojoj ocjeni, najbolji od svih u mojoj kolekciji. Ovaj najnoviji plan Splita vrijedno je kartografsko djelo. Zato sam odlučio o njemu napisati nekoliko rečenica za čitatelje Geodetskog lista.

Izdao ga je u svibnju 1993. godine splitski Zavod za katastar i geodetske poslove. Izradili su ga poznati splitski kartografi: prof. dr. Filip Racetin (autor) i njegovi suradnici mr. Stipan Pleić i Ivan Stojak, dipl. ing. Recenzent je Drago Butorac, dipl. ing.

Posve se slažem s doktorom Stankom Piplovićem koji je u Slobodnoj Dalmaciji 19. lipnja 1993. godine napisao da je ovaj plan Splita po grafičkoj obradi, opremi i sadržajju zasigurno najkvalitetniji od svih dosadašnjih planova Splita. Ja bih toj ocjeni još dodao da on, ni u kojem smislu, ni najmanje ne zaostaje za najboljim europskim planovima gradova. Riječ je o vrhunskom dostignuću. Bez svake sumnje Split je njime dobio plan grada kakav se samo može poželjeti. Znački je koncipiran, najstorski projektiran i s mnogo ljubavi i truda realiziran.

Na standardnom papiru formata B1 obuhvaćeno je i predstavljeno u mjerilu 1:10 000 šire gradsko područje Splita od rta Marjana na zapadu do hotelskog kompleksa Dujilovo na istoku, te od ušća rijeke Jadro na sjeveru do mora na jugu. Na slobodnom morskom prostoru, u donjem lijevom dijelu lista smješten je plan gradske jezgre Splita, Mjerilo mu je 1:2 500. Prikazuje Dioklecijanovu palaču, mletačke baščune i dio Velog Varoša.

Izrađen je na temelju najboljih kartografskih izvornika:

- osnovne državne karte (ODK) 1:5 000, izdanje Republičke geodetske uprave 1991. godine,
- kartografskih materijala (planova) Zavoda za katastar i geodetske poslove u Splitu,
- rješenja Skupštine općine Split o novim i promijenjenim imenima ulica i trgova u Splitu te
- vlastitih podataka što su ih neposredno na terenu prikupili autor i suradnici prilikom izvedene terenske kontrole sadržaja (reambulacija).

Naslovnu stranu krasi tri najvažnija simbola grada Splita: 1) grb grada, 2) Crkva sv. Duje (katedrala) i 3) póljudski nogometni stadion (»Splitska ljepotica«). Ispod je, u srednjem dijelu, impresum, a još niže, u donjem dijelu je pregledna karta okolice Splita u mjerilu 1:850 000.

U donjem dijelu lista, na prostoru mora uz plan gradske jezgre, abecednim su redom navedene i objašnjene sve kratice koje su primijenjene na planu. U donjem desnom dijelu lista je tumač kartografskih znakova (legenda) na hrvatskom, engleskom, talijanskom i francuskom jeziku.

Tvorci plana nisu zaboravili ni brojne korisnike gradskog željezničkog i autobusnog prometa. Brza gradska željeznica sa svim postajama od željezničke stanice Split do željezničke stanice Solin prikazana je na samome planu, dok je u gornjem lijevom dijelu lista, na morskom prostoru Kaštelanskog zaljeva, umetnuta višebojna shema gradskog autobusnog prometa s brojevima autobusnih linija i stajalištima autobusa. Rješenje je uistinu originalno, po njoj se svatko, pa i onaj tko se prvi put nađe u Splitu, može lako snaći u korištenju gradskih autobusa.

Poledina plana se odlikuje bogatstvom raznolikog sadržaja i obiljem raznovrsnih podataka informativnog karaktera. Tu je pod naslovom »Split i njegovi spomenici« na hrvatskom, njemačkom, engleskom, talijanskom i francuskom jeziku, korisnicima pružena kratka informacija o Splitu, njegovoj povijesti i spomenicima kulture. Tiskano je i deset jednobojnih, zgodno raspoređenih fotografija koje predstavljaju neke splitske vrijedne spomenike i zanimljive objekte ili detalje na njima. Na poleđini su tiskane i adrese s telefonskim brojevima brojnih javnih službi i ustanova u Splitu (policije, carine, konzulata, zdravstvenih ustanova, turističkih agencija, hotela, muzeja, galerija, kazališta, kinematografa, prometnih tvrtki, vjerskih i drugih ustanova). Teško bi bilo naći sličan plan koji korisniku pruža toliko korisnih informacija. Tiražno je tiskan u 10 000 primjeraka ofset strojem u Državnom hidrografskom institutu u Splitu na kvalitetnom umjetničkom (kunstdruck) papiru u 7 boja (crna, siva, plava, crvena, zelena, žuta i smeđa). Boje su svjetlostalne, žive, upravo takve se u novije vrijeme javljaju na suvremenim planovima gradova u Europi i Americi. Riječju, plan je moderan i na razini najboljih suvremenih europskih planova gradova. Papir je racionalno iskorišten; otpadaka nema. Zgodno je složen na džepni format (falc: 8×12 cm po dužini i 3×22 cm po širini).

Ovaj najnoviji plan grada Splita ima sve kvalitete odlično napravljenog plana:

1) Geometrijski je točan; napravljen je po svim kartografskim principima suvremenom kartografskom tehnologijom; mjerilo mu je idealno izabrano, okruglo, ni krupno ni sitno, nego baš kako treba.

2) Zemljopisno je vjerodostojan, mnoge manjkavosti i netočnosti koje su uočene na prethodnim planovima grada, ispravljene su, posebno pogrešni toponimi Splita i okolice.

3) Sadržajno je potpun, ništa važno nije izostavljeno, a ipak nije preopterećen sadržajem. Osobito je bogatiji od prethodnih planova, čak krupnijeg mjerila, brojnim toponimima i detaljima. To se postiglo majstorskim diferenciranjem toponima vrstom i veličinom pisma, isticanjem u prvi plan važnijih i značaj-

njih, potiskivanjem u drugi plan sporednih, manje važnih, a zgodnim rasporedom izbjegnuta su tzv. »gnijezda« zemljopisnih naziva i bez njihova reduciranja. U odnosu na prijašnje planove Splita, ovaj je sadržajno daleko bogatiji, (potpuniji) dok mu je istodobno očuvana preglednost. Ovaj je plan školski primjer uspjele kartografske generalizacije.

4) Estetski je veoma lijep, primijenjeni kartografski znakovi, osobito boje, prijatni su za oči i veoma mi se sviđaju.

5) Praktičan je za korištenje.

Ugodno sam se iznenadio pročitavši u Slobodnoj Dalmaciji da je 22. svibnja 1993. godine i promoviran u Hrvatskom narodnom kazalištu u Splitu. To je velika novost prvi slučaj promocije jednog kartografskog djela u Splitu, premda je u civiliziranom svijetu to uobičajena praksa. Jest da su se i u Splitu promovirale vrijedne knjige, ali, koliko znam, planovi i karte do sada nisu, a treba ih promovirati jer su pokazatelj kulturne razine prikazanog grada ili kraja i spadaju u nacionalno kulturno dobro. Dobro je da se i s tim počelo.

Na kraju da zaključim: Split je ovim planom najzad dobio plan kakav zaslužuje.

Ivo Rajčić